

2. HADİS

SALİH AMELİN ÖNCELİĞİ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَامِكُمْ، وَلَا إِلَى صُورِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ
وَأَعْمَالِكُمْ»

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre Abdurrahman İbni Sahr radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Allah Teâlâ, sizin bedenlerinize ve yüzlerinize değil, kalplerinize ve amellerinize bakar.”²

Açıklamalar

İnsanlar genellikle dış görünüşe önem verirler. Güzel ve yakışıklı olanlarla varlıklı kimseler toplumda daha büyük itibar görürler. Çirkin ve fakir olanlara bazı insanlarca pek değer verilmez. Bu ölçüler ruh ve gönül dünyasını tanımayan sığ ve sathî (yüzeysel) kimselerin değer ölçüleridir.

Açıklamalar

Allah Teâlâ ise insanların davranışlarını iyi ve kötü olarak değerlendirirken ne beden güzelliğine, ne de mal varlığına bakar. Çünkü bunlar gelip geçici değer ölçüleridir. Önemli olan ruh güzelliği ve gönül zenginliğidir. Daha da önemlisi bu ruh güzelliği ile gönül zenginliğinin iyi hâl, güzel davranış ve samimi ibadetler olarak dışa yansımasıdır. İnsanlara iyilik yapma heyecanı, Allah'a kulluk edebilme aşkıyla yaşamaktır. Kalıcı olan, insanın gerçek değerini ortaya çıkaran işte bu meziyetleridir.

Peygamber Efendimiz, "Allah Teâlâ sizin yüzlerinize ve mallarınıza değil, kalplerinize ve amellerinize bakar." (Müslim, Birr 34) buyurmaktadır.

Allah Resulü'nün kendi mübarek kalbine işaret ederek üç defa: "Takva işte şuradadır." (Müslim, Birr 32; Tirmizî, Birr 18) buyurması, insanın gerçek değerinin ihlaslı bir kalbe sahip olmasıyla anlaşılacağını göstermektedir.

Helaller ve haramların kesin surette belli olduğunu, şüpheli görünen davranışlardan sakınmak gerektiğini açıkladığı meşhur hadîs-i şerîfin sonunda Peygamber Efendimiz kalbin önemini şöyle belirtir:

"Şunu iyi bilin ki insan vücudunda küçük bir et parçası vardır. Eğer bu et parçası iyi olursa, bütün vücut iyi olur; bozulursa, bütün vücut bozulur. İşte bu et parçası kalptir." (Buhârî, İmân 39; Müslim, Müsâkât 107,108).

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah Teâlâ ibadetleri ve güzel davranışları değerlendirirken samimiyet derecesini, ihlas ve iyi niyeti esas alır.
2. Kalp, Allah'ın çok değer verdiği, devamlı surette haberdar olduğu bir merkezdir. Bu sebeple onu kötü duygulardan arındırmak, dinin tavsiye ettiği güzel hâl ve davranışlara sahip kılmak gerekir.
3. İbadetleri makbul ve değerli kılan kalptir. Bu sebeple öncelikle kalbi kin ve haset gibi manevi ve içtimâî (toplumsal) hastalıklardan arındırmalı, mükemmel hâle getirmeye çalışmalıdır.